

Asia: VN/24196/2023

Lausuntopyyntö työryhmämietinnöstä: Työperäistä hyväksikäyttöä koskevan sääntelyn muuttaminen

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Oikeusministeriö

Lausuntopyyntönne 25.6.2025

Syyttäjälaitoksen lausunto työryhmämietinnöstä: Työperäistä hyväksikäyttöä koskevan sääntelyn muuttaminen

Pyydettyinä lausuntonaan Syyttäjälaitos esittää seuraavaa.

Syyttäjälaitos on ollut edustettuna työryhmässä ja kannattaa työryhmän ehdottamia lakimuutoksia.

Ehdotettujen lakimuutosten tavoitteena on selkeyttää työperäisen hyväksikäytön rangaistavuuden edellytyksiä sekä kiristää väärinkäytöksistä määrättäviä rangaistuksia hallitusohjelmakirjauksen mukaisesti. Syyttäjälaitos kannattaa tavoitteita ja katsoo ehdotettujen lakimuutosten olevan niiden mukaisia.

Syyttäjälaitos nostaa vielä erikseen esille suotavana muutoksena työryhmän esityksen, että syrjinnän vaatimusta ei sisälly ehdotetun kiskonnan työelämässä tunnusmerkistöön. Syrjinnän näyttäminen on erityisen hankalaa silloin, kun kaikki työntekijät tai osa heistä ovat ulkomaalaistaustaisia.

Edelleen käytännön haasteina esitutkinnassa esiintyvät tilanteet, joissa ulkomaalaistaustaiset asianosaiset ovat poistuneet maasta jo ennen esitutkintaa tai sen aikana, sekä alipalkkaukseen liittyvien laskelmien laatiminen.

Lakimuutosten ohella Syyttäjälaitos korostaa myös riittävää panostusta työryhmämietinnön s. 77 mainittuihin lievempiin keinoihin työperäiseen hyväksikäyttöön puuttumisen tehostamiseksi: ”Tällaisia keinoja voisivat olla esimerkiksi viranomaisten toimintaedellytysten parantaminen, ihmiskaupan ja muun työperäisen hyväksikäytön tunnistamisen helpottaminen ja ennaltaehkäisevät toimet, jotka kohdistuvat henkilöihin, joilla on kohonnut riski joutua työperäisen hyväksikäytön uhriksi. Työperäiseen hyväksikäyttöön puuttumisen haasteet eivät palaudu yksiselitteisesti lainsäädäntöön vaan sen käytännössä tehokkaaseen toimeenpanoon. Työperäisen hyväksikäytön ilmitulon ja tapausten tehokkaan selvittämisen kannalta työsuojeluviranomaisen ja esitutkintaviranomaisten resurssien selvä lisääminen voisi tehostaa puuttumista työperäiseen hyväksikäyttöön.”

Jukka Rappe

Apulaisvaltakunnansyyttäjä

Karoliina Kontturi

Syyttäjälitarkastaja

Rappe Jukka
Syyttäjälaitos

Kontturi Karoliina
Syyttäjälaitos